

ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΒΛΑΠΤΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ
ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ
ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ
ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΦΥΣΙΚΟΙ

- Θόρυβος
- δονήσεις
- ιονίζουσα ακτινοβολία
- μη ιονίζουσα ακτινοβολία
- Θερμότητα
- κρύο
- βαρομετρικές αλλαγές

ΧΗΜΙΚΟΙ

- σκόνες
- καπνοί
- αέρια
- ατμοί
- αναθυμιάσεις
- ίνες
- υγρά

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ

- έντομα
- ζώφια
- μύκητες
- βακτήρια
- ιοί

ΕΡΓΟΝΟΜΙΚΟΙ-ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ

- στάση - θέση σώματος
- κίνηση
- συναισθηματική κατάσταση
- εντατική εργασία
- μονοτονία
- αντικοινωνικές ώρες εργασίας
- επαναλαμβανόμενες διαδικασίες
- φωτισμός, χρώματα

ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Θόρυβος
- δονήσεις
- φωτισμός
- ιονίζουσα ακτινοβολία
- μη ιονίζουσα ακτινοβολία
- Θερμότητα
- Κρύο
- βαρομετρικές αλλαγές

Θόρυβος=ανεπιθύμητος ήχος

- Θόρυβος στην εργασία
εκτίμηση της εκθέσεως με το $L(A)_{eq} 8h$.
- Περιβαλλοντικός Θόρυβος
(μέσα μεταφοράς, βιομηχανία, κατασκευές, γείτονες) εκτίμηση της εκθέσεως με τους δείκτες

$L(A)_{eq} 24h$,

L_{den} ,

L_{night}

Συχνότητα ήχου (Hz): αριθμός μεταβολών πίεσης ανά δευτερόλεπτο

- φάσμα ακοής: 20Hz-20000Hz
- Μεγαλύτερη ευαισθησία του αφτιού:
500Hz-4000Hz.
- χαμηλότερη νότα-υψηλότερη νότα
πιάνου: 27.5Hz-4186Hz
- διπλασιασμός συχνότητας=άνοδος κατά
μία οκτάβα

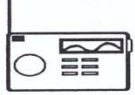
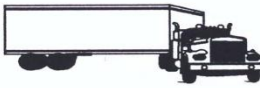
Ένταση ήχου-παραδείγματα

Πηγή	dB	Pa
κατώφλι ακουστότητας	0	0.00002
ψίθυρος	20	0.0002
ήσυχο γραφείο	40	0.002
ομιλία (1m)	60	0.02
ξυπνητήρι (1m)	80	0.2
compresseur (2m)	100	2
disco	120	20
απογείωση jet	140	200

Effect on human beings	Sound level in dB(A)	Sound source
Highly injurious	140	Jet engine
	130	Rivet hammer
	120	Propeller plane
----- PAIN THRESHOLD -----		
Injurious	110	Rock drill Chain saw
	100	Sheet-metal workshop
	90	Heavy truck
Risk	80	Heavily-trafficked street
Speech-masking	70	Saloon car
Irritating	60	Normal conversation
	50	Low conversation
	40	Quiet radio music
	30	Whispering
	20	Quiet urban apartment
	10	Rustling leaves
----- HEARING THRESHOLD -----		

ΘΟΡΥΒΟΣ

- Θόρυβος >85 dBA
Ακουστικές και άλλες επιδράσεις
- Θόρυβος <85 dBA, όταν είναι ενοχλητικός
Μη ακουστικές επιδράσεις

ΘΟΡΥΒΟΣ - παθολογία

- Κόπωση
- Ακουστικό τραύμα
- Βαρηκοΐα
- Ατύχημα
- Γενικά συμπτώματα: ευερεθιστότητα, πονοκέφαλος, ταχυπαλμία, αύξηση Α.Π., στρες

ΘΟΡΥΒΟΣ - παθολογία

ΜΗ ΑΚΟΥΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ

Πειραματικά δεδομένα:

- Αγγειοσυστολή
- Αύξηση Αρτηριακής Πίεσης
- Αύξηση Καρδιακού Ρυθμού
- Αύξηση κατεχολαμινών και κορτιζόλης

ΔΟΝΗΣΕΙΣ

- ναυτία: 0,1-1 Hz
- οφθαλμοκινητικές διαταραχές: 4-6 & 10-30 Hz
- υπέρπνοια: 2-15 Hz
- αύξηση ΑΠ και καρδιακού ρυθμού: 4-10 Hz
- συχνουρία: 10-18 Hz
- βλάβες στη ΣΣ 2-15 Hz

εκφυλιστικές βλάβες

σκελετού: 10-50 Hz

- αρθροπάθεια αγκώνα
- νόσος του Kohler ή μικροτραυματική ψευδάρθρωση του σκαφοειδούς
- νόσος του Kienbock ή άσηπτη νέκρωση του μηνοειδούς

νευροαγγειακές βλάβες: >50 Hz

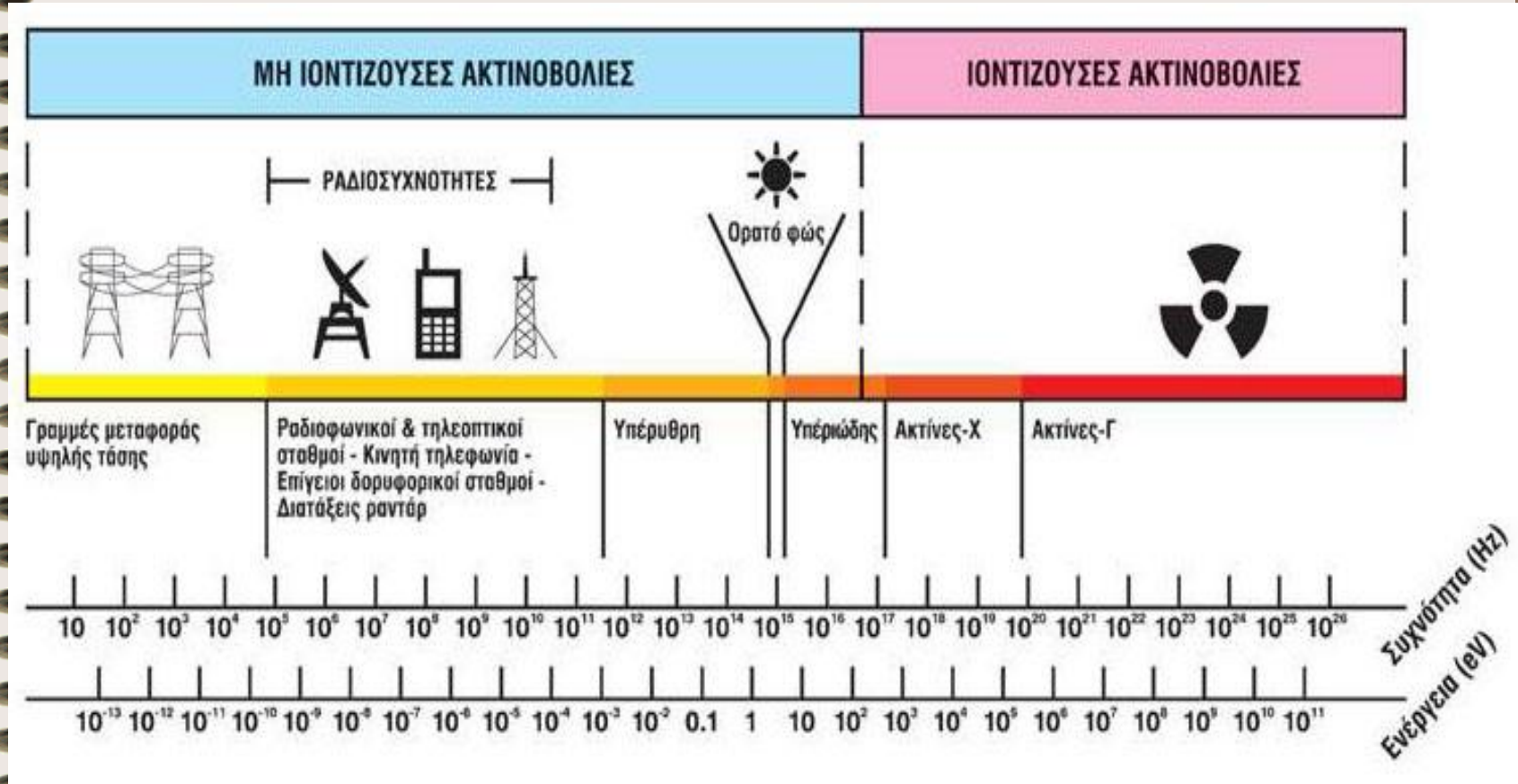
- αγγειοσπασμός περιφερικών αρτηριών (φαινόμενο Reynaud)
- νέκρωση και γάγγραινα των δακτύλων

ΦΩΤΙΣΜΟΣ

- Αυξημένη επίπτωση εργατικών ατυχημάτων
- Μειωμένη παραγωγικότητα
- Νυσταγμός των μεταλλωρύχων
- Οπτική Κόπωση
- Τοπικά συμπτώματα: καύσος, πόνος, δακρύρροια, ερυθρότητα επιπεφυκότος, διπλωπία, μείωση ικανότητας προσαρμογής μείωση οπτικής οξύτητας.
- Γενικά συμπτώματα: πονοκέφαλος, υπνηλία, εκνευρισμός.

Ακτινοβολία = ενέργεια

ΙΟΝΙΖΟΥΣΑ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ

- ηλεκτρομαγνητική : γ , X
- σωματιδιακή: α , β (ηλεκτρόνια), πρωτόνια, νετρόνια
  - οξεία μόλυνση
  - χρόνια μόλυνση
  - καρκινογένεση
  - γενετικές βλάβες

Κατηγορίες μη ιονίζουσας ακτινοβολίας

Εύρος συχνότητας

Συχνότητα

Στατικά

0 Hz

Χαμηλής συχνότητας
ELF (Extremely low
frequency)

0 – 300 Hz

Ενδιάμεσης συχνότητας
IF (Intermediate frequency)

300Hz - 100 KHz

Ραδιοκύματα
RF (Radio frequency)

100KHz -300GHz

Όρια δόσης για τους επαγγελματικά εκτεθειμένους

- Ενεργός ετήσια δόση: 20mSv /έτος
- Γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας: 13mSv /τρίμηνο στην κοιλιακή χώρα
- Γυναίκα σε εγκυμοσύνη: 1mSv

Ακτινοδιαγνωστική

Εξέταση	Ενεργός ισοδύναμη δόση	Αριθμός ισοδύναμων α/α θώρακα
Α/α θώρακα	0,02	1
Α/α ΟΜΣΣ	2,4	120
Βαριούχο γεύμα	5	250
Βαριούχος υποκλυσμός	9	450
Ε.Φ. πυελογραφία	5	230
CT κοιλίας	8	400

Μη ιονίζουσα ακτινοβολία - παθολογία

- **Υπεριώδης:** ερύθημα, μείωση ελαστικότητας, καρκίνος δέρματος, φωτοκερατίτιδα
- **Υπέρυθρη:** οφθαλμολογικές βλάβες, πχ. Καταρράκτης, εγκαύματα, τύφλωση
- **Μικροκυματική:** καταρράκτης, θερμικό στρες, αλλαγή συμπεριφοράς
- **laser:** δερματικές και οφθαλμολογικές βλάβες

ΒΑΡΟΜΕΤΡΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

ΧΑΜΗΛΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΠΙΕΣΗ

- νόσος ορειβατών ή αεροπόρων (πονοκέφαλος, πνευμονικό οίδημα, εγκεφαλικό οίδημα, θρομβοεμβολικά επεισόδια, οφθαλμολογικές βλάβες).

ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΠΙΕΣΗ

- νόσος δυτών
- ρήξη τύμπανου
- πνευμονική συμπίεση
- κακώσεις κρανίου

ΚΛΙΜΑ-ΜΙΚΡΟΚΛΙΜΑ

- Θερμό περιβάλλον: θερμοπληξία, δερματικές βλάβες (ερύθημα, έγκαυμα).
- Ψυχρό περιβάλλον: μυϊκά άλγη (ψύξη), κρυοπαγήματα.
- Σύνδρομο άρρωστου κτιρίου (Sick Building Syndrome): άγνωστης αιτιολογίας πονοκέφαλος, ερεθισμός οφθαλμών, μύτης και φάρυγγα, αρθραλγίες και μυαλγίες, κόπωση.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΦΥΣΙΚΟΙ

- Θόρυβος
- δονήσεις
- ιονίζουσα ακτινοβολία
- μη ιονίζουσα ακτινοβολία
- Θερμότητα
- κρύο
- βαρομετρικές αλλαγές

ΧΗΜΙΚΟΙ

- σκόνες
- καπνοί
- αέρια
- ατμοί
- αναθυμιάσεις
- ίνες
- υγρά

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ

- έντομα
- ζώφια
- μύκητες
- βακτήρια
- ιοί

ΕΡΓΟΝΟΜΙΚΟΙ-ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ

- στάση - θέση σώματος
- κίνηση
- συναισθηματική κατάσταση
- εντατική εργασία
- μονοτονία
- αντικοινωνικές ώρες εργασίας
- επαναλαμβανόμενες διαδικασίες
- φωτισμός, χρώματα

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- έντομα
- ζώφια
- μύκητας
- βακτηρίδια
- ιοί

Άνθρακας

B. anthracis

- Έκθεση σε κρέας, μαλλί, ή δέρμα μολυσμένου ζώου
- Μόλυνση μέσω του αναπνευστικού ή του δέρματος
- Δημοφιλής στη βιοτρομοκρατία!!!
- <https://keelpno.gr/wp-content/uploads/2019/01/anthrakas.pdf>

Βρουκέλλωση

Brucella abortus, suis, melitensis, canis

- Επαφή με άρρωστα ζώα
- Κτηνοτρόφοι, σφαγείς, κρεοπώλες, τυροκόμοι.

Οξεία, υποξεία, χρόνια εκδήλωση

<http://www.pkm.gov.gr/default.aspx?lang=el-GR&page=855>

Λεπτοσπείρωση

- Εκδορείς, αγρότες, εργάτες ορυχείων και υπόγειων κατασκευών, κτηνίατροι.
- Διαδερματική μόλυνση
- Προσβολή ηπατική, μυϊκή, νεφρική και μηνιγγίτιδα
- https://keelpno.gr/Portals/0/%CE%91%CF%81%CF%87%CE%B5%CE%AF%CE%B1/%CE%96%CF%89%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%83%CE%BF%CE%B9/%CE%9B%CE%B5%CF%80%CF%84%CE%BF%CF%83%CF%80%CE%B5%CE%AF%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7/%CE%9F%CE%B4%CE%B7%CE%B3%CE%B9%CE%B5%CF%82%20%CE%BB%CE%B5%CF%80%CF%84%CE%BF%CF%83%CF%80%CE%B5%CE%B9%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82%20%CE%B3%CE%B9%CE%B1%20%CE%B5%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%B5%CF%82%20%CF%85%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CF%82_23-6-14.pdf

Λεγιονέλλωση

Legionella pneumophila

- Μολύνει με την εισπνοή
- Οξύ εμπύρετο με πνευμονία (5-25% θνητότητα)
- Εργαζόμενοι σε γραφεία και ξενοδοχεία
- Συντηρητές ψυκτικών συστημάτων
- https://keelpno.gr/wp-content/uploads/2018/12/legionella_dimosia_ygeia.pdf

Αιματογενώς μεταδιδόμενα νοσήματα

- Ηπατίτιδα Β
- Ηπατίτιδα C
- HIV/AIDS

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

ΦΥΣΙΚΟΙ

- Θόρυβος
- δονήσεις
- ιονίζουσα ακτινοβολία
- μη ιονίζουσα ακτινοβολία
- Θερμότητα
- κρύο
- βαρομετρικές αλλαγές

ΧΗΜΙΚΟΙ

- σκόνες
- καπνοί
- αέρια
- ατμοί
- αναθυμιάσεις
- ίνες
- υγρά

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ

- έντομα
- ζώφια
- μύκητες
- βακτήρια
- ιοί

ΕΡΓΟΝΟΜΙΚΟΙ-ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ

- στάση - θέση σώματος
- κίνηση
- συναισθηματική κατάσταση
- εντατική εργασία
- μονοτονία
- αντικοινωνικές ώρες εργασίας
- επαναλαμβανόμενες διαδικασίες
- φωτισμός, χρώματα

ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- σκόνες
- καπνοί
- αέρια
- ατμοί
- αναθυμιάσεις
- ίνες
- υγρά

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Εισπνοή
- Δερματική απορρόφηση
- Κατάποση

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ

Εξαρτάται από:

1. Μέγεθος
2. Λιποδιαλυτότητα
3. Ομοιότητα με ενδογενή μόρια
4. Πολικότητα

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ

- Διήθηση μέσω των πόρων = Δίοδος υδροδιαλυτών μικρομοριακών ενώσεων.
- Παθητική διάχυση μέσω των φωσφολιπιδίων
- Ενεργός μεταφορά: Προϋποθέτει μόριο μεταφορέα π.χ. απορρόφηση μολύβδου
- Διευκολυνόμενη διάχυση: Μεταφορά με κάποιο συστατικό της μεμβράνης, εφόσον υπάρχει διαφορά συγκέντρωσης εκατέρωθεν
- Πινοκυττάρωση π.χ. αμίαντος

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠΟ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ

- Σωματίδια αναπνεύσιμα 5-15 μ ή εισπνεύσιμα <5 μ)
- Ατμοί
- Αέρια

ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΕΡΜΑ

- Γίνεται κυρίως με παθητική διάχυση και εξαρτάται από την λιποδιαλυτότητα της ουσίας και την ακεραιότητα της επιδερμίδας

ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΟΥ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ ΒΛΑΒΕΣ ΑΠΟ ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ	Οργανικός μόλυβδος, Μονοξειδιο άνθρακα, Υδράργυρος, Μεθυλοϋδράργυρος
ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΡΙΝΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ	Κάδμιο, Χρώμιο, Αρσενικό Νικέλιο, Φθοριούχο σελήνιο, Σκόνη ξύλου, Διάφορα λάδια
ΘΥΡΕΟΕΙΔΗΣ	Κοβάλτιο, Ιώδιο
ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ	Οξειδία θείου, Αμμωνία, Όζον, Κάδμιο, Μαγγάνιο, Βηρύλλιο, Ψευδάργυρος, Κοβάλτιο, Αμίαντος, Οξειδία Αζώτου, Υδροθειο
ΚΑΡΔΙΑ	Μονοξειδιο άνθρακα
ΗΠΑΡ	Σελήνιο, Χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες, Βινυλοχλωρίδιο
ΝΕΦΡΑ	Υδράργυρος, Κάδμιο
ΠΕΠΤΙΚΟ	Ψευδάργυρος, Μόλυβδος, Αρσενικό, Βανάδιο
ΔΕΡΜΑ	Αρσενικό, Βηρύλλιο, Χρώμιο
ΑΓΓΕΙΑ	Κάδμιο
ΛΙΠΩΔΗΣ ΙΣΤΟΣ	Χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες
ΟΣΤΑ	Κάδμιο, Μόλυβδος, Στρόντιο-90

ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΜΕΤΑΛΛΑ

- Μόλυβδος
- Υδράργυρος
- Κάδμιο★
- Βηρύλλιο★
- Μαγγάνιο
- Χρώμιο★
- Ψευδάργυρος
- Νικέλιο★
- Βανάδιο
- Φωσφόρος
- Αρσενικό★
- Αλουμίνιο
- Αντιμόνιο
- Όσμιο
- Λευκόχρυσος
- Σελήνιο & τελλούριο
- Άργυρος
- Θάλιο

ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

Οργανικές Ενώσεις

Διαλύτες

- Βενζόλιο★
- Τολουόλιο
- Χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες
  - τετραχλωράνθρακας★
  - τετραχλωροαιθυλένιο
  - τριχλωροαιθυλένιο★
  - τετραχλωροαιθάνιο

Άλλες οργανικές ενώσεις

- Βινυλοχλωρίδιο★
- Ακρυλαμίδιο
- Φυτοφάρμακα
  - οργανοχλωριούχα★
  - οργανοφωσφορικά
  - παρασιτοκτόνα

ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΑΕΡΙΑ

- **Απλά ασφυξιογόνα** - άζωτο, μεθάνιο, διοξείδιο του άνθρακα
- **Χημικά ασφυξιογόνα** - μονοξείδιο του άνθρακα, υδρόθειο, υδροκυάνιο, αρσίνη
- **Ερεθιστικά αέρια** - αμμωνία, οξείδιο του αιθυλενίου, αλδεΰδες, διοξείδιο του θείου, χλωρίνη

Αποτελέσματα της έκθεσης σε βλαπτικούς παράγοντες

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΡΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ

ΟΡΘΟΕΡΓΙΚΕΣ: όλα τα άτομα που εκτίθενται έχουν την ίδια απάντηση

- λοιμώδεις παράγοντες, π.χ. άνθρακας,
- φυσικοί παράγοντες, π.χ. ατροφία από υψηλή θερμοκρασία
- χημικοί παράγοντες, π.χ. ερεθισμός ή εγκαύματα από οξέα ή βάσεις

ΑΛΛΕΡΓΙΚΕΣ

- δερματίτιδα εξ επαφής
- αλλεργική δερματίτιδα (κνίδωση)
- δερματίτιδα από φωτοευαισθησία

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΕΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΣΘΜΑ

- ανοσολογική αιτιολογία
- φαρμακευτική
- ερεθιστική
- λοιμώδης

ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΕΣ ΑΠΟ ΥΠΕΡΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΕΣ

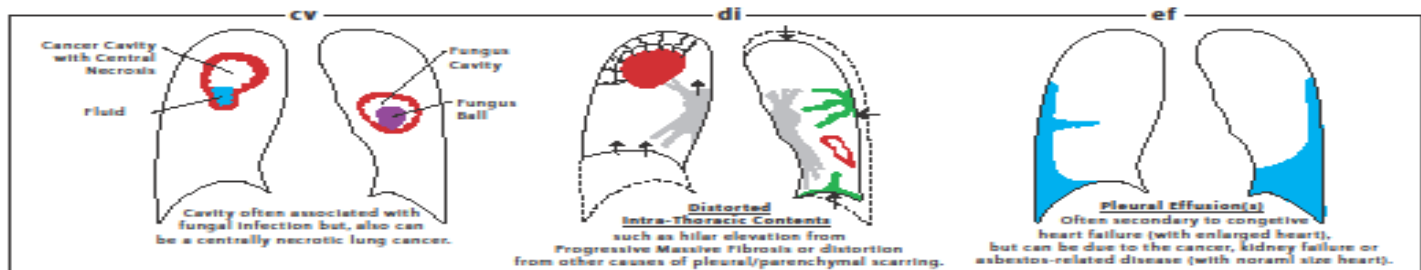
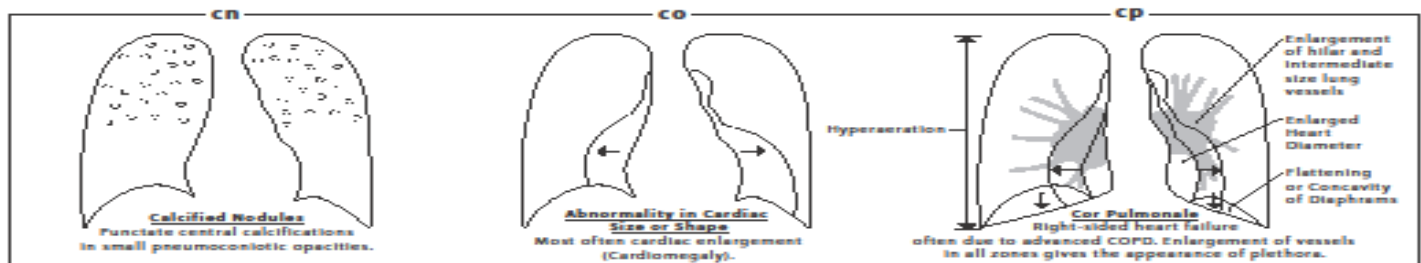
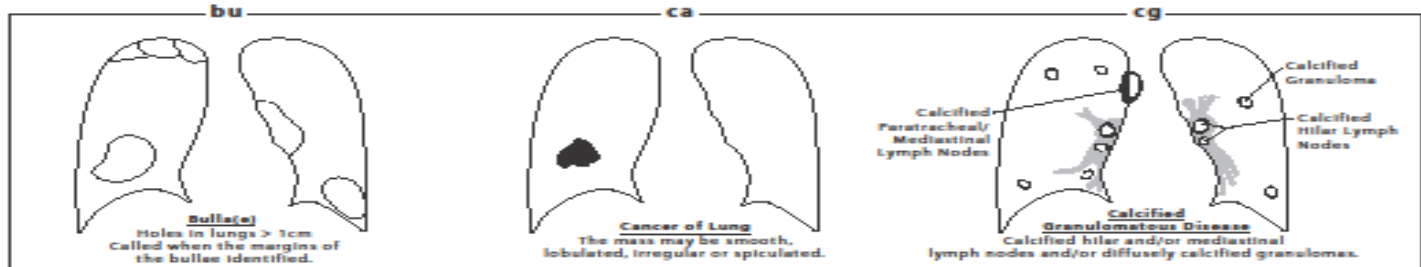
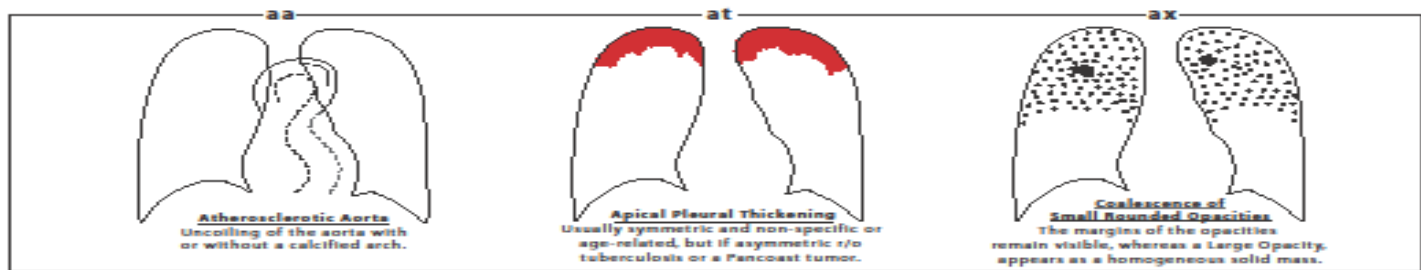

ΠΝΕΥΜΟΝΟΚΟΝΙΩΣΕΙΣ (από σκόνη ή ίνες περίπου 0,5μ)

- πυριτίαση, αμιάντωση, βυσσίνωση, ανθράκωση, σιδήρωση, κλπ.

**ΠΝΕΥΜΟΝΟΠΑΘΕΙΕΣ ΑΠΟ
ΕΡΕΘΙΣΤΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ**

- αμμωνία, χλωρίνη, υδροχλώριο, οξειδία του αζώτου, κλπ.

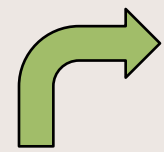

Normal Radiograph

Small Parenchymal
Opacities in Coal
Workers'
Pneumoconiosis

Large Parenchymal
Opacities (Progressive
Massive Fibrosis) in Coal
Workers' Pneumoconiosis

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΘΗΣΕΙΣ

Τοξική δράση στο μυελό των οστών με αποτέλεσμα αναστολή ή παρεμπόδιση της αιμοποίησης.

- βενζόλιο,
- DDT,
- μόλυβδος.

Τοξική επίδραση στα άμορφα συστατικά του αίματος περιφερικά, π.χ. πρόκληση αιμολυτικής αναιμίας.

- αρσίνη,
- αρωματικές αμίνες,
- χλωριωμένα εντομοκτόνα,
- μόλυβδος.

Τοξική επίδραση στην αιμοσφαιρίνη, π.χ. παρεμπόδιση της σύνθεσης ή της δεσμευτικής της ικανότητας.

- αμινοπαράγωγα,
- νιτροπαράγωγα,
- μόλυβδος.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΠΟΛΥΝΕΥΡΙΤΙΔΕΣ

ΣΥΝΗΘΩΣ ΕΙΝΑΙ ΧΡΟΝΙΕΣ
ΕΚΦΥΛΙΣΤΙΚΕΣ

- Μόλυβδος
- Τετραχλωροαιθάνιο
- Τριχλωροαιθυλένιο
- Οργανοφωσφορικοί εστέρες
- Υδράργυρος
- Αρσενικό
- Διθειάνθρακας
- Εξάνιο

ΒΛΑΒΕΣ ΣΕ ΑΛΛΑ ΟΡΓΑΝΑ

ΗΠΑΡ

- λοιμώδεις παράγοντες π.χ. ηπατίτιδες, λεπτοσπείρωση
- εκφύλιση από χημικές ενώσεις

ΝΕΦΡΟΙ (οξείες και χρόνιες)

- οξεία σωληναριακή βλάβη από Υδράργυρο, Μόλυβδο, Αλογονωμένους υδρογονάνθρακες.
- σπειραματονεφρίτιδα από Υδράργυρο, Χαλκό, Κοβάλτιο, Νικέλιο.
- νεφρωσικό σύνδρομο από Υδράργυρο, Διθειάνθρακα.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΣ

- Πρώτος γνωστός επαγγελματικός καρκίνος είναι ο καρκίνος των καπνοδοχοκαθαριστών (όσχεου) του Λονδίνου από το 1755 μ.Χ. όπως περιγράφηκε από τον Percival Pott.
- Το ποσοστό των επαγγελματικών καρκίνων υπολογίζεται σε 3-8% του συνόλου των περιπτώσεων καρκίνου.
- Η τεχνική και ιατρική πρόληψη ορίζεται από τις Συμβάσεις 139 και 145 το Δ.Γ.Ε., επίσης το Π.Δ. 399/94 (ΦΕΚ 221/Α).

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΑΡΚΙΝΟΣ

Οι καρκινογόνες ουσίες κατατάσσονται σε 2 κύριες κατηγορίες:

- 1- **Επιγενετικές** καρκινογόνες ουσίες για τον άνθρωπο και τα πειραματόζωα, που απαιτείται χρόνια έκθεση και υψηλές συγκεντρώσεις, π.χ. αμίαντος, οιστρογόνα, διαλύτες.
- 2- **Γενοτοξικές** καρκινογόνες ουσίες που δρουν στα γεννητικά κύτταρα, οι οποίες μπορούν να προκαλέσουν αλλαγή στο γενετικό υλικό έστω και με μία έκθεση, π.χ. βενζανθρακένιο, κάδμιο, χρώμιο, νικέλιο, κλπ.